No. 2116 Zaterdag 26 Juli 1924. 41ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Koninklijke Petroleum Maatschappij.

Alles wat de *Koninklijke Petroleum Maatschappij* doet of laat, heeft aanspraak op de volledige belangstelling van een ieder. Deze maatschappij, haar oorsprong nemende in ons Indië, heeft zich in dier mate uitgebreid, dat haar Engelsche naam *de Royal Dutch* een bekenden klank over de geheele aardbol heeft verkregen. Hetgeen haar president SIR HENRY DETERDING, zegt, vindt zijn weg in alle kranten. Nu eens zijn het de onderhandelingen met de Sovjetregeering, dan weer een overeenkomst met haar mededingster, de Amerikaansche *Standard Oil Company*, enz. enz., die de publieke opinie evenzeer gespannen moest houden als een regeeringscrisis in Frankrijk of Duitschland. Het gaat hier immers niet om de een of andere vennootschap, wier belangen slechts eenige aandeelhouders of bestuurderen ter harte gaan, het geldt hier groepen, die zulke wijdvertakte belangen vertegenwoordigen, dat een stuk internationale politiek ten nauwste met hare werkzaamheden is saamgeweven.

Het is daarom dan ook, dat het wel de moeite waard is eenige bijzonderheden betreffende de *Koninklijke Petroleum Maatschappij* van den jongsten tijd naar voren te brengen. Daar is wel in de eerste plaats het dividend over het afgeloopen jaar. Als steeds is dit omstreeks Juni bekend geworden, doch de vorm is weer nieuw en heeft weer eens een verrassing gebracht in de aan verrassing zoo rijke maatschappij.

Het dividend der *Koninklijke Petroleum Maatschappij* over 1923 dan zal 25 pct. bedragen, waarvan reeds 10 pct. als [illegible] als gebruikelijk was uitgekeerd. [illegible]nige maanden tevoren had de Directie haar voornemen gepubliceerd in Juni a.s. op denzelfden datum, dat het slot-dividend zou worden uitgekeerd, een inschrijving te houden op nieuwe aandeelen, in dier voege, dat den ouden aandeelhouders voor elke vier oude aandeelen één nieuw á pari zou worden geboden.

Nadat dus de *Koninklijke Petroleum Maatschappij* een drietal jaren haar dividend in cash had uitbetaald, waarvoor eenige honderden millioenen guldens aan kasgelden aan de maatschappij waren onttrokken, keert zij tot het daaraan voorafgaande systeem terug van het z.g. papieren dividend. Een korten tijd leek het, dat er in plaats van gelden *uit*, aanzienlijke bedragen gelds *in* de kassen der maatschappij zouden vloeien ter gelegenheid der betaling van het slotdividend. Het was immers hauwelijks aan te nemen, dat het slotdividend 25 pct. zou bedragen, hetgeen een betaling der nieuwe aandeelen met dichte beurzen mogelijk had gemaakt. De thans gedeclareerde 15 pct. zouden een bijstorting van 10 pct. in contanten noodzakelijk maken, indien niet de Directie een novum had geschapen door de declaratie van het interim-dividend over 1924, wiens betaling anders in Januari 1925 geschied ware, reeds thans te doen geschieden, zoodat de aandeelhouders toch op 25 pct. uitkeering aanspraak hebben en op vier aandeelen een nieuw aandeel zonder eenige bijbetaling van beteekenis (misschien zal voor registratiekosten enz. iets worden gevorderd) zal worden verkregen.

Men neemt algemeen aan, dat deze gestie is geschied op aanvraag van Fransche aandeelhouders, wien de bijstoring met het oog op den lagen stand van den francskoers wel wat bezwaarlijk was geworden. De directie heeft zich met eenige woorden wel iets in deze richting uitgelaten. Het is haar des te gemakkelijker gevallen, daar de *Royal-Dutch-Shell-groep* zoo juist haar bezit aandeelen *Union Oil of California* heeft van de hand gedaan, waarmede een bedrag van 30 millioen dollars werd verkregen.

Deze laatste transactie heeft aanleiding tot velerlei commentaar gegeven. Men heeft er zelfs een uit den weg gaan voor de *Standard Oil Company* in willen zien. Dit lijkt al zeer onwaarschijnlijk, te meer, daar de eertijds zoo vijandige houding der twee machtige rivalen juist in den laatsten tijd een wijziging had ondergaan, welke in het ter hand nemen der exploitatie in Rusland tot uiting kwam. Veeleer heeft men er een verkrijging van kasmiddelen in te zien, die door de wijziging in de dividendpolitiek was geboden. Uit latere berichten is tevens gebleken, dat de *Koninklijke* hare outginningen in Amerika krachtig voortzet. Leerzaam is te dien opzichte, wat het *Venezuelan Oil* Handboek hieromtrent mededeelt aangaande de exploratie in Venezuela, dat een even belangrijk land voor de petroleumproductie belooft te worden als Mexico, met dit verschil echter, dat de *Koninlijke* in Venezuela een veel meer vooraanstaande positie inneemt dan haar dit ooit in Mexico is mogelijk geweest.

Het eerste werk in Venezuela werd voor 1914 door de *General Asphalt Company* gedaan, die echter hare consessies aan de *Royal-Dutch-Shell* groep overdeed. Het voornaamste petroleumterrein in Venezuela is dat van Mene Grande waarvan een deskundige op petroleumgebied heeft voorspeld, dat dit alleen in capaciteit alle velden van Californië zal overtreffen.

De ligging van Venezuela ten opzichte van den afzet der petroleumproducten is ook zeer goed te noemen. Hare petroleumvelden liggen dicht bij de raffinaderijen aan de Oostkust der Vereenigde Staten en de oliebunkerstations van het Panamakanaal. De reis van een tankschip van Venezuela naar New York is aanmerkelijk korter dan die van Californië uit.

De *Royal-Dutch-Shell* groep oefent in Venezuela haar bedrijf uit door [illegible] *Oil Concession Ltd.* en de *Caribbean Petroleum Company*. De *Colon Development Company* heeft in het Colon-district een concessie, die een oppervlakte beslaat van 4½ millioen acres (1 acre is 4046.7 M2.). Drie kwart der aandeelen dezer maatschappij behooren aan de *Royal-Dutch-Shell* groep. Hare terreinen worden als reserven beschouwd, de ontginning verkeert in een stadium van voorbereiding.

De *Venezuela Oil Concession* (V. O. C.) zijn daarentegen in volle exploitatie en heeft reeds aanzienlijke successen kunnen boeken. Zij beslaat twee districten, dat van Bolivar en dat van Maracaibo. Aan het einde van 1922 werd in het Bolivardistrict de La Rosa-bron aangeboord, die slechts negen dagen heeft gespoten, maar dan ook 100.000 vaten per dag gaf. In 1923 zijn twee bronnen in de onmiddellijke nabijheid aangeboord, die regelmatig pro duceeren. In het Maracaibo-district werd in 1923 de La Pazbron aangeboord, die aanvankelijk een dagelijksche productie had van 50.000 tot 60.000 vaten. In dit jaar zijn nog twee bronnen daarbij gekomen, doch al deze bronnen zijn voorloopig afgesloten, in afwachting van de verbetering der gelegenheid tot transport.

De *Caribbean Petroleum Company* is voornamelijk werkzaam in het reeds genoemd Mene Grande veld, waar twintig bronnen zijn aangeboord, die allen bleken produceerend te zijn. Op het oogenblik bedraagt de dagelijksche productie 30.000 vaten, waarvan slechts 12.000 vaten kunnen worden vervoerd. De maatschappij bezit een raffinaderij te San Lorenzo, waar twee pijpleidingen eindigen. Bovendien bestaat er een geregelde dienst door middel van kleine tankschepen naar de raffinaderij van de Koninklijke Petroleum Maatschappij op Curaçao, die een capaciteit van 10.000 vaten bezit. Ook in verband met de nabije ligging van Curaçao ten opzichte van Venezuela is de toekomst van laatstgenoemd land ook voor ons land van belang te noemen.

Zichier nog eenige berichten uit het laatste verslag van de *„Koninklijke."*

VENEZUELA. *The Caribbean Petroleum C.* — In verband met de uitbreiding van de transportcapaciteit der vloot, welke de ruwe olie van Venezuela naar Curaçao vervoert, kon de productie der terreinen in Venezuela worden opgevoerd; zij bedroeg: 495.153 (350.362 vorig jaar) K.G. tons.

De raffinaderij te San Lorenzo bleef in de behoefte van onze verkoopsganisatie in Venezuela voorzien.

The Venezuelan Oil Concessions Ltd. — Op korten afstand van den in het vorig jaarverslag vermelden spuitenden put, welke verzandde, werd een nieuwe put geboord, welke aan het einde van het verslagjaar bijna dezelfde diepte had bereikt en sedert een ruime productie oplevert.

CURAÇAO. — In verband met bevredigende toezeggingen der Regeering, dat ons bedrijf geene bijzondere of exorbitante lasten zouden worden opgelegd, werd besloten de opslagcapaciteit der raffinaderij uit te breiden met 41 tanks, met een totaalinhoud van meer dan 1 millioen barrels. Het opstellen dezer tanks is thans in vollen gang. Voorts wordt de verwerkingscapaciteit der raffinaderij verhoogd tot ruim 4000 ton per dag.

Koloniale Raad.

Zitting van Vrijdag den 18n. Juli om 2 uur n. m.

Ingekomen stukken:

Ontwerp houdende regeling van den invoer van gemunt zilver.

Artikel 1.

Binnen Curaçao mag zonder vergunning van den Gouverneur geen gemunt zilver worden ingevoerd.

Artikel 2.

Het in artikel 1 bedoelde verbod is niet van toepassing en de bij dat artikel bedoelde vergunning mitsdien niet noodig:

a. voor schepelingen tot een bedrag van [illegible] hoofd; en

b. voor passagiers van schepen tot een bedrag van ten hoogste f 60,— (zestig gulden) per hoofd.

Artikel 3.

Overtreding van het verbod in artikel 1 wordt gestraft met geldboete van ten hoogste vijfhonderd gulden.

Poging wordt gestraft met dezelfde straf als op de overtreding wordt gesteld.

Het aangehaalde gemunt zilver, waarmede de overtreding is gepleegd of gepoogd is die te plegen, wordt verbeurd verklaard.

Artikel 4.

Met geldboete van ten hoogste een duizend gulden wordt gestraft hij, die gemunt zilver, als in artikel 1 bedoeld, wetende, dat het zonder vergunning binnen Curaçao is ingevoerd, aanneemt of in voorraad houdt.

Artikel 5.

De feiten in de artikelen 3 en 4 bedoeld worden beschouwd als misdrijven.

Artikel 6.

De Gouverneur is bevoegd de werking van deze verordening bij besluit te schorsen.

Artikel 6.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Memorie van Toelichting.

De ondergeteekende meent ter toelichting van dit ontwerp kort te kunnen zijn. Een enkele verwijzing naar de notulen van 's Raads zitting van den 26n. Januari 1924 is, meent hij, voldoende om de indiening van dit ontwerp te rechtvaardigen.

Al is er naar zijne meening thans nog geen dreigend gevaar te ontwaren in de bedoelde richting, hij heeft niettemin gemeend liever te vroeg dan te laat te moeten zijn met het voorstellen van een maatregel, die van grooten invloed kan zijn op het economisch leven in Curaçao.

De maatregel is aan te zien als eene tijdelijke en voorloopige.

Bestendiging zou uiteraard onnoodig zijn, wanneer de tijden in ieder opzicht wederom normaal zullen worden.

De bevoegdheid om de werking van de verordening te schorsen is, op verlangen van Z. E. den Minister van Koloniën, daarin opgenomen. Volgens ondergeteekende is die met het oog op de bewoordingen van artikel 1 niet strikt noodzakelijk.

De ondergeteekends vertrouwt, dat Uw Raad dit ontwerp zoo spoedig doenlijk zal willen goedkeuren, waarna ook dadelijke afkondiging zal plaats hebben.

Mededeeling van den Gouverneur van zijn aanstaand vertrek met verlof in 's lands belang.

De Voorzitter wenscht Z. E. namens den Raad een voorspoedige reis en behouden aankomst, en drukt de hoop uit, dat de gedachtenwisseling die plaats zal hebben tusschen Z. E. de Minister van Koloniën tot heil van de Kolonie Curaçao zal zijn.

Aan de orde kwam thans het ontwerp.

Bij de algemeene beraadslaging hield het lid GORSIRA de volgende rede:

M. d. V.

Door het Gouvernement wordt thans heropend het debat over:

„Ons Bedreigd Muntwezen"

met een nieuw ontwerp-verordening invoerverbod van zilver.

Ik kan niet nalaten hier een woord van dank ie richten aan allen, die hier en in Nederland hebben bijgedragen om de zaak in de gewenschte richting te sturen, want [illegible] door een behoorlijke regeling der muntkwestie kan men aanstoot tusschen Nederland en Kolonie verkomen.

Het zal niemand zijn ontgaan, dat, toen ik deze zaak opnam, terwijl zij nog in hare kindsheid was en het algemeen publiek er nog luttel weinig van begreep, ik theorie hulde in een nevel en bij beginsel schommelingen toeliet. Ik wist dat theorie en beginsel gaaf en ongeschonden moeilijk passen konden bij de kubistische regeeringswijze van deze tijden en dat men alles moest bekijken door een aanpassingskijker.

Ik voorzag, dat elke poging om zilver geheel uit onze muntwet te lichten zou mislukken en zocht daarom in onze fiscale wetgeving de gewenschte oplossing. Te straffe bepalingen, ik wist het, zouden te sterke oppositie uitlokken.

Ik heb bij mijn besprekingen in de diverse vergaderingen der bankinstellingen de voordeelen, die men hier hebben kan van bedrijven, uitgeoefend door buiten de kolonie gevestigden, zwaar laten wegen bij mijn beoordeeling van de aan te brengen wijziging, en heb in principe aanvaard een speling te hunnen voordeele als compensatie en aangenomen, dat het correctief voor eventueele benadeeling verder moest worden gezocht in regeling van prijzen, loonen en salarissen.

Ik heb gezinspeeld op eene speling van ongeveer drie percent, zoodat ik van het standpunt uitging, dat de koers van de dollar cheque op New York gesteld kan worden op maximum fls. 2.575, waardoor dan de koers van den gulden cheque op Nederland op hoogstens 98 centen moet worden gesteld, bij de tegenwoordige koersnoteeringen op de wereldmarkten.

Waar dollar goud bij de muntwet gelijk gesteld wordt met fls. 2.45 en de kosten van overmaking van goud van New York naar Curaçao minder is dan fls. 0.05 per dollar, is een noteering van fls. 2.575 per dollar cheque nog altijd meer dan 3% hooger dan zij wezen zal bij een zuivere toepassing der muntwet. Het is dan ook te verwachten, dat in de eerste tijden het aanbod van dollar cheques, om beschikbare in dollar uitgezette kapitalen weer om te zetten in Curaçaosche guldens, groot zijn zal.

Om nu bovenbedoelde compensatie zelfs bij verbod van zilverinvoer, te kunnen handhaven, rekende ik op:

1. De circulatiebank, die gelukkig hier eene gouvernementsinstelling is, nog buiten belanghebbenden staat, en met haar bankbiljettenkapitaal, dat steeds voor uitbreiding vatbaar is, grooten invloed zal kunnen uitoefenen op koersen, als deze door manipulaties noodeloos worden gedrukt; en

2. Het bij mijn door deze Raad aangenomen voorstel opengelaten middel voor het Gouvernement om te allen tijde voor die bank zilver in te voeren, waarmede tegengegaan kan worden overdreven daling van koersen.

In het eerste geval zal de bank wissels moeten opkoopen met uit te geven bankpapier om de tegenwaarde voor eigen rekening te beleggen; terwijl in het tweede geval die wissels strekken zullen om het uit Nederland ontvangen zilver te betalen. De winst op invoer van zilver komt dan de Kolonie ten goede, doch blijft op haar de verplichting de waarde van het zilver te waarborgen, het weer uit te voeren als de voorraad hier te groot wordt en depreciatie van de rekenmunt veroorzaakt.

Op deze wijze, vermeende ik, was een goed werkende regeling met behoorlijk controle gewaarborgd. De mogelijkheid, dat het Gouvernement misbruik zou maken van zijn recht om zilver in te voeren, om koersen hooger te houden dan zij wezen moesten ter bevoordeeling van enkelen tegen het algemeen belang, heb ik altijd uitgesloten, omdat een dergelijk optreden beneden de waardigheid zou zijn van elk bestuur en onvermijdelijk na zich sleepen moest represaillemaatregelen, die groote gevolgen hebben konden. Het principe van het door mij gedaan voorstel wordt nu door Regeering en Koloniaal Bestuur aanvaard; het verbod van den invoer van zilver komt tot stand en blijft de Kolonie met een muntstel, dat goud tot basis heeft.

Mijn voorstel wordt thans den Raad aangeboden in een eenigszins anderen vorm. In huisgewaad of in wandeltoilet is mij mijn kind even lief. Ik kan dus geen bezwaar hebben tegen de aanneming van een voorstel om den invoer van zilver te verbieden, doch treft het mij, dat aan de zaak een zoodanigen draai wordt gegeven, dat alles aan den Gouverneur wordt overgelaten, terwijl aan het slot nog ten overvloed aan hem een schorsingsrecht der verordening wordt toegekend.

Het gebruik van dat schorsingsrecht op een moment, dat de gulden daalt, kan niet dan slechte gevolgen hebben voor de bevolking, die haar, thans van vreemd valuta in Curaçaosche guldens om te zetten kapitaal bedreigd zal zien door waardevermindering ten gevolge van den vrijen invoer van minderwaardig zilver als gevolg der schorsing. De toepassing van het schorsingsrecht kan hier groote onaangenaamheden veroorzaken.

Het ontwerp, zooals het daar ligt met zijn schorsingsrecht is m. i. in strijd met de ethika van wetgeving, omdat niet bepaald is, hoe, waarom en wanneer de schorsing zal kunnen of moeten plaats hebben.

De artikelen 1 en 6 maken in het ontwerp op mij den indruk van een ongeoorloofde pleonasme en vermoed ik dat art. 1 om redenen reeds door mij opgegeven liever luiden moet: „Binnen Curaçao mag anders dan van gouvernementswege geen gemunt zilver worden ingevoerd." en moet men tevens in een ander art. duidelijk laten uitkomen, dat met Curaçao bedoeld wordt: *al de eilanden.*

Zooals art. 1 nu geredigeerd is, zal een schorsing van het besluit altijd overbodig zijn, daar eene algemeene vergunning krachtens art. 1 verleend toch gelijk staat met eene schorsing van het invoerverbod. Door vergunning aan particulieren te geven krijgt het Bestuur de winst niet op zilverinvoer.

Art. 2 zal dan moeten luiden:

„Het in art. 1. bedoelde verbod is niet van toepassing bij invoer:

a. door schepelingen tot een bedrag van ten hoogste f 20.— (twintig gulden) per hoofd *voor elke reis;*

b. door passagiers van schepen tot een bedrag van ten hoogste f 60.— (zestig gulden) per hoofd *voor elke reis.*

Het kan niet de bedeeling zijn, dat de schepeling of de passagier meermalen naar boord gaat, zoolang het schip in de haven is om het tot invoer toegestaan bedrag te halen en in te voeren.

Ik moet ook even opmerken, dat de redactie van art. 4 mij beter zou bevallen, als het luidde:

„Met geldboete van ten hoogste een duizend gulden wordt gestraft hij, die gemunt zilver, wetende, dat het in strijd met deze verordening binnen Curaçao is ingevoerd, aanneemt of in voorraad houdt."

Het moet mij ook van het hart, dat ik van meening ben, dat art. 6 inconstitutioneel is.

Het schorsingsrecht van het invoerverbod is niet bestaanbaar in een verordening bij het in ons Regeeringsreglement gehuldigd beginsel. De Koloniale Raad heeft over schorsingrecht van verordeningen geen zeggingsmacht, als zijnde dit reeds bij de wet geregeld.

Als van het schorsingsrecht alleen gebruik mag worden gemaakt, als door speculatie de koers van gulden cheque op Nederland lager wordt genoteerd dan die wezen moet bij eerlijke toepassing van het (laten wij zeggen) pactum, omsluitende de compensatie als boven omschreven. en de beide middelen, tot redres boven aangegeven om de zaak recht te zetten, falen, dan is het schorsingsrecht misschien nog

op zijn plaats. Echter is het noodig, dat het Bestuur zich verklare.

Met als basis de tegenwoordige noteeringen, d. i. gulden cheque op Nederland ad f 0.995 bij de dollar cheque op New York f 2.625, zal bij terugbrenging van den dollarkoers op f 2.575, als boven gezegd, de koers van den gulden cheque op Nederland terug moeten gaan tot ongeveer f 0.98. Vermoedelijk is het om hiertoe te komen noodig, dat de rectificatie slechts geleidelijk geschiede ter vrijwaring van verliezen door hen, die in het buitenland hebben belegd, doch die rectificatie kan niet te lang uit blijven.

Als de dollar in Amsterdam daalt of wel de gulden in New York stijgt, zal m. i. in de eerste plaats het streven moeten zijn, zoodra de dollar cheque hier tot f 2.575 is gedaald, de gulden cheque op Nederland zoo gauw mogelijk weer te brengen op pari, om dan verder de koers van dollar cheque op New York te verlagen.

Als door stijging van den gulden de koersen van gulden en dollar cheque duurzaam noteeren om en bij wat zij wezen moeten onder normale omstandigheden, dan zal de tijd aangebroken zijn het verbod, dat het Bestuur in zijn Memorie van Toelichting als een tijdelijke maatregel beschouwd te niet te doen door schorsing.

Wij hebben gedacht aan de mogelijkheid, dat het publiek samenspant tegen hen, die hier wissels op de markt brengen, en hebben dezen een hechten waarborg gegeven voor verlies. Wij mogen ook wel nagaan, wat gedaan dient te worden, als bankinstellingen en wisselverkoopers zich tegen het publiek keeren en de koersen te hoog stellen.

Wij mogen van geluk spreken, dat onze circulatiebank nog steeds in handen is van het Gouvernement, omdat zij dan ook goede diensten zal kunnen bewijzen bij het remmen van dit mis bruik; anders waren wij reddeloos verloren; doch wij zullen desnoods ook wettelijke regelingen moeten scheppen, die het thans aangevangen werk completeeren. Het zal niet kwaad zijn, als het Koloniaal Bestuur reeds nu zijn aandacht daaraan wijdt.

Ik geloof, dat het onnoodig is te zeggen, dat als door omstandigheden, b. v. tengevolge van een wereldoorlog, de dollar door depreciatie zijn goudwaarde verliest, dat hij dan zal moeten worden uitgeschakeld als basis voor de waardebepaling van de rekenmunt.

Mijn kind dat nu in den vorm van het nieuwe ontwerp voor mij staat in vol balkostuum, dient, ten minste voor wat het schorsingsrecht betreft, tevens nader te worden onderzocht en toegelicht, want ik zie niet graag, dat door een ander dan door mij hieraan gegeven uitlegging" after the ball my hopes be vanished after de ball my heart be aching".

Als de vroede vaders van meening zijn, dat het ontwerp waarbij haast is, daar reeds te veel zilver is ingevoerd en groote bedragen in aantocht zijn, ongewijzigd moet worden aangenomen, om thans reeds het verbodsprincipe vast te stellen en dan later de bespreking over schorsingsrecht door te zetten, of het onderzoek verder over te laten aan Regeeringen Bestuur, dan zal ik mijn stem tot aanneming van het ontwerp geven, zelfs zooals het daar staat. Ik zal het beschouwen als een proefkonijn in afwachting van wat de Regeering verder er over zeggen zal.

Ik wil. zelfs onder deze omstandigheden aanraden tot dadelijke aanneming van het ontwerp met verzoek aan den Gouverneur tot onmiddellijk afkondiging.

Het lid DE VEER ABRAHAMSZ vroeg met het oog op het gesprokene door het lid GORSIRA of het niet beter zou zijn het ontwerp voor een bepaalden tijd aan te nemen.

De Voorzitter merkte op naar aanleiding van hetgeen gezegd is, dat het misschien gewenscht zou zijn de behandeling uit te stellen, opdat een gedelegeerde bij de verdere behandeling tegenwoordig zal kunnen zijn en vraagt zich af of er na inwerkingtreding van de verordening geen gebrek aan circulatiemiddelen zou kunnen ontstaan.

Het lid GORSIRA meent, dat dit laatste niet het geval zal zijn; toch zal hij op de eerst volgende zitting van de *Curaçaosche Bank*, die binnen kort plaats zal hebben, voorstellen om het bedrag van bankbiljetten, voor den omloop bestemd, te vergrooten. Hij vindt een dadelijke behandeling van het ontwerp zeer gewenscht.

Hierop werd het ontwerp z.h.s. aangenomen.

Principieel Debat.

De weigering der Koninklijke goedkeuring aan de gewijzigde statuten der vereeniging „de Dageraad" heeft de vorige maand in de Tweede Kamer aanleiding gegeven tot een debat, dat eenige belangrijke momenten heeft opgeleverd. De vraag of aan deze zaak en de betrokken actie niet te veel aandacht is gewijd en met name of het zin had en noodig was daarover een interpellatie te houden, kan hier buiten beschouwing blijven. De interpellatie heeft plaats gevonden, het debat is gevoerd en het kreeg breeder allure, doordat het voor een groot deel heenging langs de atheïstische levensopvatting, waarvoor *zelfs de interpellant weinig of geen simpathie bleek te gevoelen* en zich meer op algemeen terrein bewoog. Zoo ontstond een *principiëel* debat, waarbij over en weer de levensbeschouwing gelegenheid vond zich te uiten en de meeningen naast en tegenover elkander werden geplaatst. En bij zulk een debat, ook al moest het uiteraard in een geval als dit binnen een bepaalde grens beperkt blijven, voelt men het diepgaand verschil in beginselen in wijsgeerige en religieuze opvattingen, ook op staatkundig erf. Het heeft daarom — afgezien van doel en opzet — ongetwijfeld zijn waarde gehad, en het bracht vraagstukken naar voren, waaraan in onzen tijd van materiëele zorgen en voortdurende twistgedingen over bezuiniging en nog eens bezuiniging, misschien wel eens te weinig wordt gedacht.

Van Katholieke zijde trad bij de behandeling dezer interpellatie Mr. VAN SCHAIK als spreker op. En als gewoonlijk, wanneer die afgevaardigde het woord voert, trok zijn betoog de aandacht. Het zal ook onzen lezers van belang voorkomen, iets meer van den inhoud dezer rede te vernemen, nu zij sindsdien in de *Handelingen* verscheen. De essentiëele vraag, die in het debat naar voren werd gebracht: of de bevordering van het *vrije denken op atheïstische basis* in strijd is met de goede zeden, beantwoordde de heer Van Schaik als volgt:

„Voor mij, als katholiek, is die vraag niet moeilijk te beantwoorden. De zekerheid van het Godsbestaan berust én op de openbaring én op de rede zelf. Tenzij het verstand dwaalt, weet de mensch, dat er een God is. Nu dus ook de rede den mensch leert, dat er een God is, en die Godserkenning een zedelijk goed is, omdat zij berust op de menschelijke natuur als zedennorm, is de verwerping van het Godsbestaan in strijd met de menschelijke natuur en derhalve reeds op dien grond alleen als niet in overeenstemming met de goede zeden te beschouwen.

Dit woord moet natuurlijk worden gebruikt in den ruimeren zin van de objectieve zedenwet. De heer Boon vergat dit, toen hij zich in zijn rede op het terrein der sexueele zedelijkheid begaf en in verband daarmede volkomen ondeugdelijke argumenten aanvoerde.

Waar daarenboven zonder God goede zeden niet denkbaar of bestaanbaar zijn, kan de verwerping van het Godsbestaan niet anders dan als indruischend tegen de goede zeden worden genoemd.

De Dageraad gaat, blijkens haar ontwerp-statuten, nog verder dan het atheïsme belijden. Zij beoogt n.l. *het vrije denken op atheïstisch standpunt.* Dat wil zeggen, dat aan de leden *het verbod wordt opgelegd, door middel van de rede te geraken tot Godskennis. Het vrije denken wordt dus bij voorbaat van zijn vrijheid beroofd. Ook dit verbod om met behulp van het verstand tot Godserkenning te komen, strijdt met de menschelijke natuur en is niet in overeenstemming met de goede zeden.*

Wil ik daarom zeggen, dat ik — zooals de heer Gerhard schijnt te meenen — atheïsten als minderwaardige personen of deugnieten zou moeten beschouwen? Neen Mijnheer de Voorzitter, ik beschouw ze meerendeels als dwalenden, waarvan ik hoop dat ze nog eenmaal tot het ware inzicht zullen komen."

Deze uitspraak zal iedere katholiek onderschrijven. Onze strijd gaat niet tegen personen maar tegen beginselen en ideeën, welke naar onze welgevestigde overtuiging een gevaar opleveren voor het algemeen welzijn.

In het verdere gedeelte zijner rede vond de heer VAN SCHAIK ook gelegenheid, om de quaestie der vrijheid van godsdienst te bespreken, en hij deed daarbij uitkomen, dat de katholieken zonder een recht daarop te erkennen of zulks als een in zich begeerenswaardig goed te beschouwen, tegen de vrijheid van andere godsdiensten en belijdenissen, dan de hunne, geen bezwaar hebben, indien en voor zoover het algemeen belang zulks vordert. In een pariteitsstaat als de onze — aldus mr. VAN SCHAIK — mag en moet ook naar onze opvattingen aandersdenkenden de burgerlijke vrijheid van godsdienst en belijdenis en de gelijkheid in alle Staatsburgelijke aangelegenheden worden toegestaan. „Aan den eenen kant, omdat die vrijheid het best de gelegenheid opent, om langs den weg van onderzoek en overtuiging tot de waarheid te komen, anderzijds ter bevordering van de vreedzame samenleving, de inwendige orde en rust van den Staat."

De geachte spreker verwees ter staving van zijn betoog naar de beginselen, nedergelegd in de encyclieken van Paus Leo XIII en reeds beschreven door den H. Thomas van Aquino. En ter verdediging van het door den minister ingenomen standpunt voegde hij daaraan toe: Intusschen zal, zooals ik daareven aangaf, de Staatkundige verdraagzaamheid slechts zoover kunnen en mogen gaan, dat de goede zeden en openbare orde kunnen worden in stand gehouden." En dit geldt dus niet voor vereenigingen, die, zooals de spreker zich uitdrukte, *ondermijnend zijn voor de zedelijke grondslagen, waarop de Staat rust en voor de gevestigde orde.*"

Er was ter Rechterzijde bij deze discussie eenige nuanceering van inzicht. Maar van een ernstig principiëel meeningsverschil was geen sprake. De quaestie liep tusschen Rechts en Links, — al zij daarmee geenszins gezegd, dat ter Linkerzijde een vereeniging als de betrokkene, haar ideeën en haar wijze van propageeren algemeen instemming vond.

***

De vrijdenkers hebben in de *Dageraad*-geschiedenis aanleiding gevonden ook vrij te *doen*. Terwijl de geloovigen van allerlei schakeering steeds de personen er buiten laten en alleen spreken van onzedelijkheid (in ruimeren zin) van het atheïsme, terwijl ze zelfs erkennen, dat de atheïsten dikwijls veel beter zijn dan hun beginsel...., zijn de atheïsten de markt opgegaan om als de Farizeën den brave uit te hangen. Als ze in God geloofden, zouden ze Hem danken, dat ze toch zoo braaf zijn, veel beter dan die tollenaars van geloovigen.

Ze hebben weer eens de befaamde „statistieken" voor den dag gehaald, waarmede de socialistische professor Bonger indertijd werkte. Maar terwijl die professor althans waarschuwde, dat er geenerlei conclusie ten opzichte van geloof of ongeloof uit te distileeren viel, komen de geleerden van *De Dageraad* vertellen, dat uit de cijfers blijkt, dat de atheïsten de braafsten zijn....

Dat klopt volmaakt in een tijd en in eén wereld, die alles ten onderste boven heeft gekeerd. Maar het feit is toch zóó gek, dat zelfs bladen als de *Telegraaf* en de Groene *Amsterdammer* de atheïsten er tusschen nemen over zoo dom hanteeren van statistieken.

't Is dan ook bar. De heeren lazen cijfers als: sexueele misdrijven: protestant 5.1, katholiek 7.1, jood 4.1 en ongeloovige 1.6. En dergelijke. En aanstonds jubelen ze: zie je wel! Wat 'n naïveteit of.... gemeenheid. Men stelt het hier voor, alsof die cijfers percentages zijn, terwijl ze niet anders willen beteekenen dan dat op elke 100.000 Nederlanders zooveel protestanten, die het misdrijf beginnen, zooveel katholieken, enz. voorkomen. Waar de ongeloovigen gelukkig slechts een gering percentage onder de Nederlanders uitmaken, is het nog al begrijpelijk, dat er ook op 100.000 Nederlanders slechts weinig ateïsten zijn, die misdrijven plegen.

Hoezeer deze atheïsten den farizeën eer aandoen, blijkt echter nog uit andere dingen. Raak zegt b.v. de schrijfster Annie Salomons in de *Groene*:

„Ik kan maar dom-weg vragen: hoe komen ze aan de opgaven, dat die misdadigers protestant, roomsch, jood of ongeloovig waren? Wel, ik denk, dat ze dat zelf hebben verklaard, en dat de meneer van „De Dageraad" zal zeggen, dat dan toch zeker wel het betrouwbaarste getuigenis is, dat een mensch kan verlangen.... Goed, maar zouden ze met die verklaring niet alleen willen zeggen, dat ze protestant of roomsch of jood „geboren" waren; maar dat [illegible] waren kwijt geraakt, en nu, in dit supreme uur, zich weer op den troost van hun jeugdreligie bezonnen? Iemand, die in de gevangenis zich „ongeloovig" durft noemen, bezit een even zelden voorkomende consequentie, als iemand, die in het aangezicht van den dood nog fanfaronneert atheïst te zijn. „Nood leert bidden"; en „nood leert gelooven". „Ongeloovig" zijn we, als het ons goed gaat, als we gezond zijn, als niets ons in den weg staat. Op het ziekbed, in de gevangenis stijgt het percentage „geloovigen" met een sprong; op die oogenblikken als ons innerlijk leven door elkaar wordt geschud, herinneren we onze jeugd; wat we toen leerden; wat we zelf hoopten, toen ons leven nog goed was.... In de ziekenkamer en in de gevangenis leert de arme zwakke mensch, die in het gewone leven heel parmantig en eigenwijs was, zijn „ongeloof" weer af te leggen, en zich te sieren met den naam van zijn kinder-kerk.

En mijn tweede argument: hoe komen de meeste menschen tot hun vergrijpen tegen de maatschappelijke orde? Door slechte economische omstandigheden. De meeste delicten zullen dus voorkomen in de meest misdeelde milieu's en noemt men zich daar atheist? Neen, wis en waarachtig niet; men kent het woord er niet en zou het als een gevaarlijke vloek schuwen; ik geloof ook niet, dat „De Dageraad" voor haar ideeën propaganda maakt onder de kermisreizigers en de stoelenmatters; maar daar komen de pastoors, daar komen het Leger des Heils en de dominee's, en — bederven zoo de statistieken voor de „geloovigen"! Want in den kermiswagen, waar moord en doodslag gebeurt, hangt een kruisbeeld of een tekst aan den muur, en de prostituée heeft een altaartje voor Maria en misschien de troost, dat Christus ook Maria Magdalena niet verstiet (ik geloof, dat toendertijd de statistiek ook al niet erg goed voor de Christenen zou zijn uitgevallen!)

Me dunkt, de verwaande heertjes van de „Dageraad," de opsnijdende Farizeën kunnen 't er mee doen. En als dezelfde schrijfster zoo raak zegt: „Zij zullen, in hun koel overleg, zich zeker niet laten verleiden tot „passioneele" misdragingen, zooals „sexueele vergrijpen" en „moord en doodslag" beide plegen te zijn," — dan wil ik nog weer eens even herinneren ook aan het feit, dat er nog heelwat ernstige vergrijpen zijn tegen de christelijke zedelijkheid, die de atheïsten niet eens als vergrijpen erkennen, maar die ze als hoogst „zedelijk" aanprijzen; denk maar eens even aan de schandelijkheden der „vrije liefde" en het N.-Malthusianisme.....

En die menschen durven roemen op hun uitverkiezing boven anderen!

Berichten uit de Kolonie.

Welkom.

Via Porto-Rico kwam hier Zondag per SS. *Caracas* aan de Zeer Eerw. Pater I. DE BRUIJN pastoor van Gustavia op het eiland St. Barthelemy, om hier na 5 à 6 jaar afwezigheid een paar weken verlof door te brengen.

— Met het SS. *Rensselaer* arriveerden hier Donderdagmorgen de Eerw. Sœur Yvonne, (Mejuffr. Ernestina van Eps) na een afwezigheid van 17 jaar, Hoofd van de Huishoud-school te Breda en de Eerw. Soeur OTHILDA, gediplomeerd verpleegster voor het Hospitaal van Bonaire.

—Met het S.S. *Crijnssen* kwam Donderdag morgen alhier aan de 1ste Luitenant der Inf. O. Ind. Leger J. MANSVELT BECK, gedetacheerd hier bij het garnizoen voor hoogstens 5 jaar. Naar wij vernemen zal deze tevens optreden als adjudant van den Gouverneur.

Ontvangen

van de firma MENSING & Co. twee monsters *Glaxo*, kindervoedsel, met bijbehoorende reclamebriefjes.

— Van den firma PINEDA & Co. EMPRESA *Cigarrera Curaçao* twee pakjes sigaretten merk: *Holandeses* en *Princesas*.

Aanvulling Politiekeur.

De Gouverneur heeft i. d. 19 Juli de volgende aanvulling van de Politiekeur voorgesteld:

Tusschen art. 17 en 18 van de *Algemeene Politiekeur* van 1917 (P.B. 11) wordt een nieuw art. 17 *bis* ingevoegd, luidende:

Het is verboden in het eerste of stadsdistrict, zonder schriftelijke vergunning van het Hoofd van politie, varkens op schot, los of vastgemaakt te houden.

Deze vergunning wordt niet gegeven dan onder de voorwaarden in overleg met den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst te stellen.

Hierbij is gevoegd de volgende *Memorie van Toelichting*:

„Waar het absoluut verbod van het hebben van varkens in het stadsdistrict zijn directen grondslag niet vindt in de dieren zelf, doch in de verontreiniging, die bij veronachtzaming het [illegible] komen, dat er geen bezwaar behoeft te wezen tegen het houden van varkens in de stad, als er maar tegen de verontreiniging wordt gewaakt. En hiertegen kan afdoende worden voorzien door het hebben van varkens afhankelijk te stellen van vergunning van het Hoofd van Politie, die, in overleg met den Directeur van den Openbaren Gezo[...] heidsdienst, daaraan bepaalde vo[...] waarden in het belang der rein[...] moet verbinden.

Het St. Elisabeths-Gasthuis h[...] het bewijs geleverd, dat varkens z[...] der het minste bezwaar in de s[...] gehouden kunnen worden. Imm[...] van de stallen, waarin varkens [...] behoeve van gemeld gasthuis op[...] gronden bewesten den St. Thomasv[...] aan het Rifwater worden gehou[...] wordt door den Directeur van [...] Openbaren Gezondheidsdienst geze[...] dat „de bouw van dien aard is, [...] er de meest denkbare zindelijk[...] heerscht."

De hokken zijn alle overdekt [...] voorzien van beton vloeren. Tw[...] maal daags worden varkens en h[...] ken schoongespoten door middel [...] een buisleiding in verbinding [...] een 60 voet hooge waterreservoir [...] 10000 Liter inhoud. Derhalve is [...] van varkensvuil, varkenslucht of v[...] gen niets te bespeuren.

Het ligt in de bedoeling om, in[...] de keur tot stand komt, deze sta[...] als model te nemen en tevens te [...] ten op de nabijheid van de zee, [...] vergemakkelijking van den afvoer [...] vuil bij het geven van vergunnin[...] als hierbedoeld."

Reinigingsdienst.

Deze week is er door het Gou[...] nement een auto-vuilniswagen [...] dienst gesteld, die om den ande[...] dag op Otrabanda en Pietermaai la[...] de huizen het vuil ophaalt. Het [...] venstel van deze auto is hier op[...] Gouvernements-smederij vervaar[...] en zeer practisch ingericht. Het is [...] ijzeren tank, die van boven do[...] kleppen kan afgesloten worden. T[...] personen halen de vuilnisbakken [...] en werpen den inhoud in die ta[...] die één Reg. Ton (2.83 M3) inh[...] heeft. Op het Rif aangekomen w[...] het vuil in eens ter plaatse uitges[...] doordat de tank door een balanc[...] inrichting omkipbaar is. Door de [...] dienststelling van deze vuilnisa[...] konden 4 vuilniswagens en 4 pon[...] met personeel buiten dienst ges[...] worden.

Autobotsing.

Gisteren namiddag 5 uur reed een ch[...] feur, die omkeek, met zijn auto op een[...] deren *stilstaanden* auto. De schok was [...] hevig, dat een dame met haar kind van [...] stilstaanden auto door de glasruit werd [...] slingerd en beiden diepe snijwonden i[...] gelaat ontvingen, welke door DR. KUM[...] in het Gasthuis werden dichtgenaaid.

Moord.

Heden nacht ongeveer 12 uur veroorza[...] iemand ruzie en wanordelijkheid in een k[...] gelegen naast het Douanenkantoor a[...] Handelskade.

[illegible] daarna door de po[...] werd achtervolgd, loste hij twee scho[...] waardoor een politieagent vlak in de b[...] getroffen, terstond dood neerviel. De an[...] agent kreeg een schot door zijn arm. [...] dader, een Curaçaoënaar, een berucht [...] is in hechtenis genomen.

Er schijnen in den laatsten tijd hier [...] individuen rond te loopen, die een re[...] ver bij zich dragen.

Voor de zeer vele blijken van belangstelling en deelneming ondervonden gedurende de ziekte en bij het overlijden van onze innig geliefde Moeder en behuwdmoeder Mevrouw de Weduwe

J. H. A. Quast, geboren Vaerst,

betuigen wij onzen hartgrondigen dank.

Curaçao — *Aruba* *Juli 1924.* *Uit aller naam,* **J. F. QUAST.**

Maduro's Bank
Curaçao.

Volgestort Kapitaal en Reserve fls 1.500.000

Koopt en verkoopt wissels, buitenlandsch bankpapier, coupons, gemunt goud en zilver.
Neemt gelden á depósito en opent chequerekeningen met rente-vergoeding.
Verschaft Reiswissels, Credietbrieven, Circulaire Credietbrieven.
Telegrafische Uitbetalingen.
Safe-loketten. Spaarbank.

DE HEER EN MEVROUW

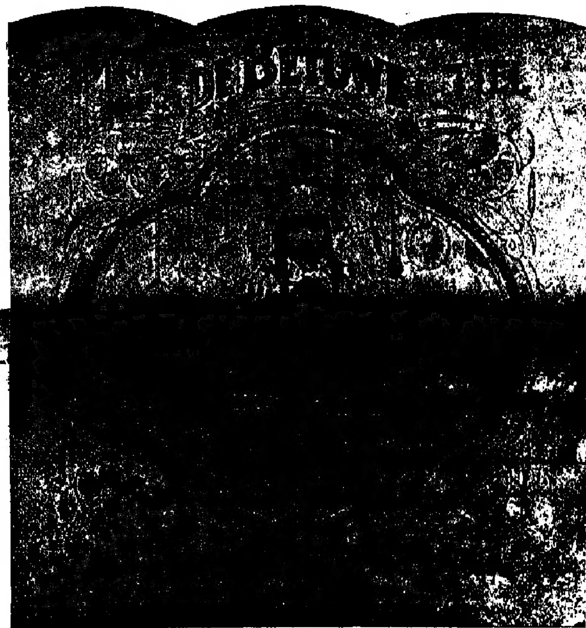
G. Marius M. Maayen-Muskus

hebben hierbij het genoegen de geboorte van hun zoon

Richard Jan

bekend te maken.

558 Parkside Ave Brooklyn N. Y.
Juni 30 — 1924.

JOSEPH TRAVERS & SONS, Ltd.
MENSING & Co. Vertegenwoordigers.

MENSING & Co.
VERTEGENWOORDIGERS.

RED „D" LINE OF STEAMSHIPS.

REGULAR SERVICE BETWEEN NEW YORK, PTO RICO, CURAÇAO AND VENEZUELA.

SAILINGS DURING JULY.

1924		S.S. Caracas	S.S. Zulia	S.S. Carabobo	S.S. Maracaib
Leave	NEW YORK	July 12	July 19	July 26	Aug. 2
Arrive	SAN JUAN	„ 17	. . .	„ 31	. . .
Leave		„ 18	. . .	„ 31	. . .
Call at	MAYAGUEZ	. . .	July 25	. . .	Aug. 8
Arrive	CURAÇAO	July 20	. . .	. . .	. . .
Leave		„ 20	. . .	. . .	. . .
Arrive	LA GUAIRA	„ 21	July 27	Aug. 2	Aug. 10
Leave		„ 22	„ 28	„ 3	„ 11
Arrive	PTO CABELLO	„ 23	. . .	„ 4	. . .
Leave		„ 24	. . .	„ 4	. . .
Arrive	CURAÇAO	„ 25	July 29	„ 5	Aug. 12
Leave		„ 25	Aug. 3	„ 10	„ 17
Arrive	PTO CABELLO	. . .	. . .	„ 11	. . .
Leave		. . .	. . .	„ 11	. . .
Arrive	LA GUAYRA	July 26	Aug. 4	„ 12	Aug. 18
Leave		„ 26	„ 4	„ 12	„ 18
Call at	MAYAGUEZ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	„ 20
Arrive	SAN JUAN	July 28	. . .	Aug. 14	. . .
Leave		„ 29	. . .	„ 14	. . .
Arrive	NEW YORK	Aug. 4	Aug. 12	„ 19	Aug. 26

CURACAO-MARACAIBO SERVICE

		S.S. Merida	S.S. Zulia	S.S. Carabobo	S.S. Maracaib
Leave	CURAÇAO	July 20	July 29	Aug. 5	Aug. 12
Arrive	MARACAIBO	„ 21	„ 30	„ 6	„ 13
Leave		„ 24	Aug. 2	„ 9	„ 16
Arrive	CURAÇAO	„ 25	„ 3	„ 10	„ 17

For further particulars apply to S. E. L. MADURO & SONS. Agents.

De Reis van den Gouverneur.

Met het SS. *Zulia* zal Zondag 3 Augustus Z. Exc. Gouverneur BRANTJES via New-York met verlof naar Holland vertrekken voor den tijd van 3 maanden.

Deze reis geschiedt volgens de mededeeling van den Gouverneur aan den Raad „in 's lands belang."

Wij wenschen Z. Exc. een voorspoedige reis, behouden aankomst en blij weerzien van zijn geachte familie in het Moederland. Overigens sluiten we ons aan bij den wensch van den Voorzitter van den Kol. Raad, dat de gedachtenwisseling tusschen den Minister en den Gouverneur in den Haag moge strekken tot heil van Curaçao.

Voor het Standbeeld van Mgr. Niewindt.

Aangenaam werd de Redactie verrast door de volgende bijdragen uit Holland voor het op te richten standbeeld voor Mgr. NIEWINDT, Isten Apost. Vicaris van Curaçao.

van	L. C. M. S	10.—
„	N. N.	2.50
„	N. N.	2.50
„	W. A. L.	2.50
„	N. N.	1.—
„	J. F. E. P.	2.50
„	P. C. S.	2.50
„	E. M. O.	1.—
„	M. J. v. B.	1.—
„	J. M. C. H. M.	1.—
„	M. C. H. t. H.	1.—
„	J. J. K.	2.50
Allen te VI.		
		30.—

Aan de gevers onzen hartelijken dank. Deze giften zijn afgedragen aan het Comité.

Brug open.

Wij ontvingen een klacht, dat de *Koningin-Emmabrug* over de haven deze week Woensdag op het middaguur, waarop deze anders altijd gesloten blijft, weer geruimen tijd geopend bleef om een olieboot binnen te laten en dat terwijl de roode en groene vlag beiden op het fort woeien.

Vele personen zijn er de dupe van geworden.

Onderwijs.

Met het S.S. *van Rensselaer* vertrok Vrijdag van hier naar Holland Mejuffrouw VAN EMBDEN ANDRES, die gedurende vier jaar als hoofdonderwijzeres van de fröbel klasse der Wilhelminaschool werkzaam was.

Amerikaansch Consul.

Wegens het bereiken van den wettelijken leeftijd (65 jaar) is de Heer B. S. RAIRDEN, Consul van Amerika alhier, dezer dagen als zoodanig afgetreden en vertrekt van daag per SS. *Caracas* naar New-York. Door deze nieuwe regeling moesten 32 Amerikaansche consuls aftreden. Doch daar staat tegenover, dat zij ook pensioengerechtigd worden en 60% van hun tractement als pensioen ontvangen.

Het consulaat wordt tijdelijk waargenomen door den Vice-consul.

HULSTKAMP-JENEVER
is de beste.

Vertegenwoordigers: MENSING & Co.

Limonade Fabricatie

Stuur Uw aanvraag voor Limonade naar boven genoemde Fabriek, waar U altijd versche **Limonade** *krijgt, in flesschen met* **Zuiver** *gedistileerd water en matiriaal van prima kwaliteit.*

Limonade f1.85 }
Soda Water 0.90 } *per dozijn*

Witte Weg.
6—1 *A. C. Goilo.*

Ontvangen met de „Venezuela" een nieuwe voorraad Wascanasigaren.

WACHT U VOOR NAMAAK

ELKE KIST ECHTE WASCANA IS VOORZIEN VAN DIT HANDELSMERK

Het schitterendste en meest gezochte sigarenfabrikaat in Holland en Ned Oost Indië is dat van de Sigarenfabriek **„Wascana,"** KAMPEN (Holland).
Vertegenwoordigers voor CURAÇAO: MENSING & Co.

Boringen.

Deze week zijn door Prof. GRUTTERINK en zijn staf de proefboringen begonnen op de plantage *Zapaté* in het Oost-District na voorafgaand contract met den eigenaar.

Er schijnt geen twijfel aan, dat deze boringen geschieden voor het onderzoek naar water en mogelijke aanleg van een waterleiding naar de stad. Naar men zegt, geschiedt dit voor rekening van een particuliere maatschappij.

Regen.

Wij worden in de laatste dagen wel met regen gezegend. In den nacht van Zondag op Maandag vielen er ten 1 en 4 uur zware buien vergezeld van een licht onweer. In de stad viel dien nacht 21 m.M. Ook de beide volgende dagen kregen we een paar buien.

Buiten begint alles nu weer volop groen te worden. Op verschillende plaatsen is men reeds aan 't planten gegaan.

Op Java drinkt men "Amstel" Bier

Koffie, thee en Duizend Andere Producten—

zyn de export-artikelen van **Java**, waar de harde werkers niet buiten hun glas "Amstel" kunnen.

In Nederlandsch-Indië hebben **zy slechts te zeggen "Amstel," te warm, om er "bier" by te zeggen, en zy zyn dan zeker, het zuiverste, helderste en meest fonkelende bier te krygen.**

"Amstel" is hun favoriet, want **zy weten wat hun wacht:** een **voedzame drank, die het gehemelte streelt, de dorst verdryft, de beste belooning na zwaren arbeid.**

Bestelt niet "'n glas bier," maar vraagt "Amstel," Bier 'n kleine moeite—'n groot genot!

Agent voor Curaçao: L. POSNER, 16, Kortijn

AMSTEL BROUWERIJ, AMSTERDAM

TOWN-GOSSIP.

Er woonden in een zekere straat,
Drie fotograven.
Eén had een uithangbord
Waarop stond: „Hier woont de
Beste fotograaf van geheel de stad."
De tweede had een uithangbord,
Waarop stond: „Hier woont de
Beste fotograaf van de geheele wereld."
De derde had een uithangbord
Waarop stond:
„Hier woont de beste fotograaf
Van de geheele straat."
Ook in uw straat wordt BIER verkocht.

Maar

AMSTELBIER

is het allerbeste in uw straat.

Voor prijzen enz.

L. Posner,

4 **Agent voor Curaçao.**

DURANTE LA ESTACION CALUROSA cuando usted, se fatiga fácilmente y le falta energia, se siente abatido, nervioso, irritable y debilitado, tome una cucharadita de SALVITAE en un vaso de agua.

REFRESCA, VIGORIZA, LIMPIA Y PURIFICA.

Salvitae

Estimula el HÍGADO, y los RIÑONES entona la DIGESTIÓN, limpia y purifica el CONDUCTO INTESTINAL, elimina el ÁCIDO URICO, evita la POSTRACIÓN y la LANGUIDEZ.

Curaçaosche Sigaretten-Fabriek, Pineda & Co

Ten lange laatste zijn we er in geslaagd de deuren van onze nieuwe Sigaretten-onderneming: **EMPRESA CIGARRERA CURAÇAO** voor het publiek te openen en kunnen wij de volgende merken aanbieden: **„Holandeses"** ZWARTE sigaretten, **„Prinsesas"** WITTE sigaretten. BEIDEN ZIJN CURAÇAOSCH HANDWERK. De „HOLANDESES" en „PRINSESAS" worden geroemd en vallen bijzonder in den smaak van kenners. Wie deze merken rookt, toont dat hij consequent is en *onze eigen iudustrie* wil beschermen en veel voelt voor den *vooruitgang van Curaçao.* De *winsten* dezer *Onderneming* komen weer ten goede aan de HEEREN ROOKERS, want in de pakjes dezer sigaretten bevinden zich: BONS, INWISSELBAAR TEGEN GELDSWAARDE.

Fabriek en Kantoor Breedestraat, No. 41, Otrabanda.

„Empresa Cigarrera Curaçao."

BUITENLAND.

Wie is Herriot?

Naar aller oordeel, ook van zijn tegenstanders, is hij de komende man, wien een groote toekomst in de Fransche politiek schijnt te wachten.

Maar is hij een persoonlijkheid, een werkelijk krachtige figuur?

Het antwoord daarop zal eerst later zijn te geven, want het is vaak gebeurd, dat iemand naar boven kwam, niet omdat hij zoo sterk, doch wijl hij zoo licht was, en vele leiders blijken ten slotte meer voortgestuwden dan zelven stuwers te zijn, of hun succes aan reclame meer dan aan daden te moeten danken.

Maar we krijgen toch wel iets meer kennis omtrent Herriot door een artivan dr. Otto Deutsch in de Weensche *„Freie Presse"*, al is dat dan ook een doorloopende verheerlijking van den man, die tot nu toe buitenlands slechts bekend was als burgemeester van Lyon. En dat schijnt hij in de eerste plaats te zijn: geboren te Lyon, afgevaardigde voor deze stad in de Kamer en zoozeer met sympathie voor zijn vaderstad vervuld, dat hij te Parijs ook nooit elders dan in het „Hotel de Lyon" logeeren wil.

Hij komt vaak in de hoofdstad, ook wijl hij voorzitter is der radicaal-socialistische partij. Als zoodanig voerde hij de onderhandelingen, welke leidden tot de vorming van het linkerbloc, dat bij de laatste verkiezingen de overwinning behaalde en Millerand tot aftreden dwong.

Geheel en al is zijn toeleg om al wat links staat, de communisten inbegrepen, in één front te doen opmarcheeren, niet gelukt, zooals ook bij de verdeeldheid over de candidatuur-Painlevé bleek. Ten slotte waren de maatschappelijke tegenstellingen tusschen kleinsteedsche liberalen en woeste communisten te groot, maar als het tegen de Kerk gaat, vinden zij elkander ten slotte toch wel. En er begon bij vele Franschen een weerzin te komen tegen den scherpen toon, dien Poincaré telkens weer aansloeg. Herriot is een groot voorstander van den Volkenbond en streeft er naar daarin zoowel Duitschland als Rusland op te nemen.

Merkwaardig voor een Franschman mag heeten, dat hij de Duitsche taal lezen en spreken kan. Tevens is hij een groot vriend van Oostenrijk. Hij is levendig en actief van aard steeds, vol van arbeid en plannen, wat tegenover de katholieken weinig goeds voorspelt.

De nieuw Fransche premier had gemeend zijn zetel te kunnen vastzetten met de aankondiging van wat anti-papistische politiek. maar ziet: er wordt nu al gezegd, dat hij juist over deze politiek zal struikelen. En waardoor? Door het verzet der katholieken uit Elzas-Lotharingen, die luide verklaren, zulk een optreden in hun hervonden vaderland niet verwacht te hebben.

Zoowel van katholieke als van protestantsche zijde worden vergaderingen en protestmeetings belegd en eveneens adressen gezonden.

De kwestie is het eenig onderwerp aller gesprekken. De opwinding is groot. Het woord van Rohmer, die door de Duitschers gevangen genomen is geweest, aan een Fransch prefect: *„Gij bijt op graniet, zoo ge aan onze religieuse en onderwijs instellingen wilt komen en verliest uw tijd"* gaat van mond tot mond.

Het oud-Rijksdaglid Pastoor Haegy die nu Statenlid is voor Nieuw-Breisach, wijst er in de *Echo de Paris* op, dat de Duitschers verstandig genoeg zijn geweest niet in Elzas-Lotharingen te komen met hun Kulturkampf. Men kan den Duitschers op 't oogenblik geen grooter genoegen doen dan thans in onze provincies een dergelijken twistappel te werpen. Het gevaar dat Frankrijk loopt is het zich losmaken van Elzas-Lotharingen.

Zondag heeft te Straatsburg een groote meeting plaats van alle geloovigen tegen het gehate Combisme van Herriot.

Ook verwacht men, dat hij er niet in slagen zal het gezantschap bij den Paus af te schaffen. De Fransche schokking krijgt ten minste nu al van een Fransch ex-gezant ter Vaticane, *Jonnart*, te hooren, dat het „een zeer zware fout" zou wezen, de betrekkingen met het Vaticaan te verbreken, wijl men juist daar bij uitstek op de hoogte komt met de internationale verhoudingen, zoodat — wie zijn land wil dienen — daar wel degelijk het oor te luisteren moet leggen. Aangezien Herriot toch niet al zijn woorden zal kunnen inslikken en dus allicht een poging zal wagen, schrijft men hem geen lang ministerieel leven toe, wat ook in 't belang is der internationale verhoudingen. Hij is nu met Mac Danald aan 't onderhandelen geweest. Krijgt deze te eeniger tijd weer een ander Fransch Staatsman te zien, dan ligt het voor de hand, dat de Engelschman steeds meer overwicht krijgt.

Zaterdag, den 26sten dezer hopen onze geliefde ouders

Eduard S. Langberg

en

Jane Alvares Correa

hunne 25 jarige echtvereeniging te herdenken.

Curacao den 16 Juli 1924.

Hunne dankbare kinderen,
EDITHA
ELSE.

Receptie ten hunnen woonhuize,
2—2 *Pietermaai No. 122, des avonds te* $8^{1}/_{2}$ *uur.*